

**“Educació, participació social,
desenvolupament comunitari i inclusió”
Grau en Educació Social
*Curs 2011-2012***

1. DADES D'IDENTIFICACIÓ

Matèria	Subjecte, experiència educativa i construcció d'allò públic
Nom de l'assignatura	Educació, participació social, desenvolupament comunitari i inclusió.
Caràcter:	Formació Obligatoria
Titulació:	Grau d'Educació Social
Departament:	Didàctica i Organització Escolar
Número de crèdits ECTS:	6
Professora:	Almudena A. Navas Saurin Almudena.Navas@uv.es

2. INTRODUCCIÓ

Esta assignatura pretén introduir a los estudiants en el coneixement de la educació i la participació social. Para conseguir el desenvolupament comunitari se necesario tener en cuenta las lógicas de la participación social así como las de inclusión y de exclusión social y educativas. Para alcanzar esta comprensión va a ser de grande utilidad conocer variables que se pueden utilizar en el espacio público para incluir o segregar destacando entre otras las siguientes: clase social, género y cultura. En este sentido incidimos en la cultura como esencial en la configuración de la identidad personal y grupal y en la diferencia como eje central de construcción de una sociedad democrática.

3. OBJECTIUS GENERALS

- o Introduir els estudiants en el coneixement del desenvolupament comunitari i en la participació social.
- o Conèixer nous moviments socials que estan emergint en les societats.
- o Analitzar com la classe social, el gènere i la cultura influïxen en la participació social.
- o Conèixer les lògiques d'inclusió i exclusió social en la construcció de l'espai públic.
- o Plantejar la diferència i la igualtat com a metes de l'educació.
- o Formar els estudiants en la capacitat crítica.
- Introduir a los estudiantes en el conocimiento del desarrollo comunitario y en la participación social.

4. CONTINGUTS

1. Educació, participació social, desenvolupament comunitari i inclusió.
2. El sentit educatiu de la participació.
3. Lògiques de l'exclusió social i educativa: classe, gènere i cultura.
4. Educació, subjectes de l'acció col·lectiva i nous moviments socials.
5. Identitat, reconeixement de l'altre i educació de la diferència.
6. Inclusió i construcció del públic.

5. METODOLOGIA

Es va a seguir una metodologia activa i participativa on el debat i la discussió formaran part del treball diari. Es pretén desenvolupar una consciència crítica del treball. Per això

els estudiants han de participar elaborant documents i materials per al treball conjunt. Es tracta d'una participació en grup amb una intenció renovadora. Hauran classes teòriques on el paper del professor és clarificador i orientador dels punts de vista teòrics i classes pràctiques on es presentaran experiències i treballs elaborats pels estudiants.

6. MATERIALS

- o Programa: Especifica els objectius generals, continguts, metodologia, avaluació i bibliografia.
- o Dossier: S'utilitza com una ferramenta de treball per a l'elaboració de les reflexions teòriques. Conté documents, textos i informacions per a ser treballades pels estudiants.
- o Guia de pràctiques: Establix les activitats pràctiques per a ser desenrotllades en classe i servix de guia els estudiants.

7. AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

Per a assegurar l'adquisició i el desenrotllament de les competències i dels coneixements associats a la matèria, l'avaluació es desenrotllarà per mitjà de diversos procediments, tenint en compte el grau de desenrotllament teòric i pràctic a què han arribat els alumnes i les alumnes. La part teòrica comprén el 50% de la nota final i la part pràctica comprén l'altre 50 %. Cada treball pràctic tindrà un percentatge de la nota final. Per a aprovar l'assignatura s'han de superar cada una de les parts (examen i cada treball obligatori) . Els principals criteris d'avaluació són:

- precisió en l'aplicació dels conceptes estudiats.
- capacitat d'anàlisi i de crítica dels distints punts de vista.
- realitzar una bona síntesi de la informació amb una bona estructuració.
- Presentar les proves documentals elaborades amb rigor semàntic i ortogràfic.
- creativitat en el disseny de les experiències pràctiques.
- utilitzar la reflexió en el desenrotllament de les experiències pràctiques.

A. Part teòrica (50% de la nota final) :

Per a superar esta part és obligatori realitzar un: Examen final: Superar un examen sobre els continguts teòrics, que com a màxim es podran utilitzar dos fulls. Amb antelació s'exposarà un llistat de preguntes teòriques. Se sortejaran tres preguntes el dia de l'examen i cada alumno/a triarà dos a desenrotllar. Per a superar l'examen cal obtindre una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

B. Parte pràctica (50% de la nota final):

Per a superar esta part és obligatori realitzar tres treballs:

a) Estudi i treball individual o en grup (10 % de la nota final) : Dossier de premsa individual o en grup sobre notícies (entre 15 i 20 notícies) relacionades amb l'educació i la participació social en la societat actual (entre 10 i 15 fulls) .Para superar el treball cal obtindre una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

b) Treball escrit individual o en grup (20% de la nota final) : Desenrotllar un projecte d'intervenció sobre el temari de l'assignatura incidint en l'educació i la participació social en la societat actual (entre 10 i 15 fulls) . Per a superar el treball cal obtindre una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

c) Portafolis (20 % de la nota final) : Realitzar un portafolis individual on queden arreplegues totes les experiències teòriques i pràctiques sobre educació i la participació

social en la societat actual que han eixit en les classes. (Extensió és lliure) . Per a superar el trava

c) Portafolis (20 % de la nota final) : Realitzar un portafolis individual on queden arreglades totes les experiències teòriques i pràctiques sobre educació i la participació social en la societat actual que han eixit en les classes. (Extensió és lliure) . Per a superar el treball cal obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

C. Part voluntària

a) Llegir un llibre a triar del programa i realitzar un treball que continga un resum i una anàlisi crítica (extensió entre 10 i 15 fulls) .Se valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.

b) Exposició pública d'una experiència pràctica sobre educació i participació social en la societat actual (S'entregarà també un treball de l'exposició amb extensió entre 10 i 15 fulls) . Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.

c) Elaborar una aportació audiovisual o informàtica (documental, pàgina web, blog, etc.) sobre algun aspecte del programa i presentació en classe. (S'entregarà també un treball de l'exposició amb extensió entre 10 i 15 fulls) . Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.

d) Presentació del projecte d'intervenció obligatori a la classe. Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.

e) Dissenyar i realitzar una jornada de participació en grup al voltant del programa de continguts. (S'entregarà també un treball de la jornada amb extensió entre 10 i 15 fulls) . Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.

8. BIBLIOGRAFIA

ALVAREZ, I. (1993): Diversidad cultural y conflicto nacional. Talasa Ediciones. Madrid.

ANGUS, I. (1997): A Border within National Identity, Cultural Plurality, and Wilderness. McGill-Queen's University Press. Montreal and Kingston.

APPLE, M. (1996): Política cultural y educación. Morata. Madrid.

AREA, M.; PARCERISA, A. y RODRÍGUEZ, J. (coords.) (2010): Materiales y recursos didácticos en contextos comunitarios. Graó.Barcelona.

BALIBAR, E. y WALLERSTEIN, I. (1991): Raza, Nación y Clase. IEPALA. Madrid.

BANTING, K. y KYMLICKA, W. (Eds.) (2006): Multiculturalism and the Welfare State: Recognition and Redistribution in Contemporary Democracies. Oxford University Press. Oxford.

BAUMAN, Z. (2006): Comunidad. En busca de seguridad en un mundo hostil. Siglo XXI. Madrid.

BAUMAN, Z. (2006): Vidas desperdiciada. La Modernidad y sus parias. Ediciones Paidós. Barcelona.

BAUMAN, Z. (2007): Los retos de la educación en la modernidad líquida. Gedisa. Barcelona.

BAUMANN, G. (2001): El enigma multicultural. Un replanteamiento de las identidades nacionales, étnicas y religiosas. Paidós. Barcelona.

BELLO, G. (2006): El valor de los otros. Más allá de la violencia intercultural. Biblioteca Nueva. Madrid.

BENHABIB, S. (2002): *The Claims of Culture. Equality and Diversity in the Global Era.* Princeton University Press. Princeton.

BILBENY, N. (1999): *Democracia para la diversidad.* Ariel. Barcelona.

BILBENY, N. (2002): *Por una causa común. Ética para la diversidad.* Editorial Gedisa. Barcelona.

CASACUBERTA, D.; RUBIO, N. y SERRA, L. (coords.) (2011): *Acción cultural y desarrollo comunitario.* Graó. Barcelona.

COHN-BENDIT, D. y SCHMID T. (1996): *Ciudadanos de Babel. Apostando por una democracia multicultural.* Talasa Ediciones. Madrid.

DE LUCAS, J. (1994): *El desafío de las fronteras. Derechos humanos y xenofobia frente a una sociedad plural.* Ediciones Temas de Hoy. Madrid.

FISS, O. (Coord.) (2002): *Una comunidad de iguales. La protección constitucional de iguales. La protección constitucional de los nuevos ciudadanos.* Miño y Dávila editores/CIEPP. Buenos Aires.

FOUCAULT, M. (1992): *Genealogía del racismo.* Las ediciones de la Piqueta. Madrid.

FREIRE, P. (1990): *La naturaleza política de la educación. Cultura, poder y liberación.* Paidós y MEC. Barcelona/Madrid.

FREIRE, P. (2005): *La importancia de leer y el proceso de liberación.* Siglo XXI editores. México.

GADAMER, H. (2000): *La educación es educarse.* Paidós. Barcelona.

GALEANO, E. (1999): *Patatas arriba. La escuela del mundo al revés.* Siglo XXI editores. Madrid.

GIMENO, J. (1998): *Poderes inestables en educación.* Morata Madrid.

GIMENO, J. (2001): *Educación y convivir en la cultura global.* Morata. Madrid.

GIROUX, H. (1997): *Cruzando límites. Trabajadores culturales y políticas educativas.* Paidós. Barcelona.

GIROUX, H. (2001): *Cultura, política y práctica educativa.* Editorial Graó. Barcelona

GIROUX, H. y McLAREN, P. (Eds) (1998): *Sociedad, cultura y educación.* Miño y Dávila Editores. Madrid.

GUTTMAN, A. (2001): *La educación democrática. Una teoría política de la educación.* Paidós. Barcelona

HESSEL, S. (2011): *Comprometeu-vos!* Edicions Destino. Barcelona.

HESSEL, S. (2011): *Indigneu-vos! Un al·legat contra la indiferència i a favor de la insurrecció pacífica.* Edicions Destino. Barcelona.

JAHANBEGLOO, R. (2007): *Elogio de la diversidad.* Arcadia. Barcelona.

JURISTES SENSE FRONTERES (2002): *Ciutat i Multiculturalitat. Projecte d'Integració Social Multicultural.* Editorial Mediterrània. Barcelona.

KINCHELOE, J. y STEINBERG, S. (2000): *Repensar el multiculturalismo.* Octaedro. Barcelona.

KYMLICKA, W. (1996): *Ciudadanía multicultural.* Paidós. Estado y Sociedad. Barcelona.

MARTÍNEZ, J. (Coord) (2003): *Ciudadanía, poder y educación.* Graó. Barcelona.

McCARTHY, C. (1994): *Racismo y curriculum.* Morata-Paideia. Madrid.

MILLER, D. y WALZER, M. (Comp.) (1996): *Pluralismo, Justicia e Igualdad.* FCE. Argentina.

MORIN, E. (2000): *Els set coneixements necessaris per a l'educació del futur.* Centre UNESCO de Catalunya. Barcelona.

NAÏR, S. (2004): *El imperio frente a la diversidad del mundo.* DeBolsillo. Barcelona.

OLIVÉ, L. (Comp.) (1993): *Ética y diversidad cultural.* FCE. México.

RICCARDI, A. (2007): *Convivir. Realismo y esperanza ante un mundo plural: hacia una civilización de la convivencia.* RBA Libros. Barcelona.

- RUIZ, E. (2011): Juntos pero no revueltos. Sobre diversidad cultural, democracia y Derechos Humanos. Maia Ediciones. Madrid.
- ÚCAR, X. (coord.) (2009): Enfoques y experiencias internacionales de acción comunitaria. Graó. Barcelona.
- VELASCO, H., GARCÍA, F. y DÍAZ de RADA, A. (Editores) (1993): Lecturas de antropología para educadores. El ámbito de la antropología de la educación y de la etnografía escolar. Editorial Trotta. Madrid.
- VELASCO, P. (2011): No nos representan. El manifiesto de los indignados en 25 propuestas. Ediciones Temas de Hoy. Madrid.
- VV.AA.(1994): Nuevas perspectivas críticas en educación. Paidós. Barcelona.